

di Roma): «“Assatz es fols qui m'en repren de vos amar, pois tan gen mi cove”: riflessioni su Na Castelloza e sulla voce delle *trobairitz*»; Joan Dalmases (UB): «La Comtessa de Dia i la lírica germànica: les vares de l'amor en les tradicions trobadoresques occitana, francesa i alemanya»; Simone Marcenaro (Universitat del Molise): «La metàfora feudal como forma de interdiscursividad»; M. Reina Bastardas (UB): «La representació lírica de la pastora en les tradicions llatina, occitana i francesa»; i Esther Corral Díaz (USC), «Espacios femeninos en las cantigas de amigo: poética y distorsiones». Es continuà amb un debat en què intervingueren grans especialistes en la matèria i col·laboradors del projecte com Isabel de Riquer.

Finalment, Meritxell Simó i Esther Corral feren un esbós de les conclusions del col·loqui i anunciaren que els seus resultats seran comunicats a la comunitat científica mitjançant la publicació de les seves actes, a més d'emetre una càpsula en format *pòdcast* sobre la qüestió de les *trobairitz* dirigida al públic general. Però el moment més emocionant de la cloenda foren les paraules d'Angelica Rieger, autora de la primera edició completa de les *trobairitz* (1990), que ponderà el nivell assolit pels estudis acadèmics de la lírica de veu femenina d'ençà de la seva publicació i encoratjà els especialistes a prosseguir les recerques amb l'objectiu d'aconseguir enllestir, algun dia, una antologia completa i universal de totes les veus femenines del món.

Enric CASAS REIG
Universitat de Barcelona - IRCVM

La commemoració dels 25 anys de continuïtat de l'Aula Carles Riba (1998-2023) (Barcelona, març de 2023 - febrer de 2024). — Des de la seva creació a principis dels anys setanta pels departaments de Filologia Catalana i Filologia Grega de la Universitat de Barcelona, i sobretot des de l'inici de la seva segona època el 1996, l'Aula Carles Riba ha desenvolupat un llarg historial d'investigació sobre la pervivència dels clàssics grecollatins en la literatura catalana, principalment d'època moderna i també contemporània.

El 2023 ha complert 25 anys de la seva represa o segona època, durant els quals ha treballat com a grup de recerca de la UB (1999-2004), com a Grup de Recerca Consolidat de la Generalitat (2005-2008, 2014-2016, 2017-2020), i en projectes diversos impulsats pels seus membres. Actualment, està reconeguda, mitjançant conveni, per l'Institut d'Estudis Catalans i la Universitat de Barcelona com a Observatori de Recerca. Totes les seves activitats i publicacions es troben a la pàgina web de l'Aula: <www.ub.edu/acr>.

L'ACR ha commemorat el seu quart de segle d'existència mitjançant un simposi, del qual n'ha resultat una publicació, i també amb una taula rodona i tres exposicions: una de virtual i dues amb materials.

El simposi *Les traduccions catalanes dels clàssics*, organitzat en col·laboració amb La Casa dels Clàssics, es va celebrar els dies 9-10 de març de 2023 a l'Institut d'Estudis Catalans i a la Universitat de Barcelona. El va inaugurar la Dra. Teresa Cabré, presidenta de l'Institut d'Estudis Catalans; el Dr. Joan Guàrdia, rector de la Universitat de Barcelona, i la Dra. Montserrat Jufresa, directora de l'Aula Carles Riba. Hi van intervenir: Josep Pujol (UAB), «Abans de la traducció: llegir els poetes llatins a les escoles catalanes medievals»; Marta Marfany (UPF), «Sèneca en català a l'Edat Mitjana: traduccions, comentaris i glosses, taules i florilegis»; Albert Tomàs (UAB), «“Los poetas prengueren lurs ficcions de la verdadera istòria”: la traducció catalana medieval de *La ciutat de Déu* de Sant Agustí amb el comentari de Thomas Waleys»; Gemma Pellissa (UB), «La traducció i el comentari de les *Metamorfosis* d'Ovidi per Francesc Alegre»; Raimon Sebastian (UB), «Traduir Palladi en català: de l'Edat Mitjana als nostres dies»; Mireia Ferrando (UV), «Les traduccions bíbliques al català durant l'edat moderna»; Marco Antonio Coronel Ramos (UV), «La

impremta valenciana i els clàssics»; Roger Aluja (La Casa dels Clàssics), «Editar la Bernat Metge avui»; Carles Garriga (UB), «Algunes traduccions sofoclianes de Carles Riba»; Jaume Pòrtulas (UB), Repensar-ho tot: «Victor Bérard i les “segones versions” de Lluís Segalà i Carles Riba»; Eloi Creus (Universitat di Bologna), «L' Aristòfanes de Manuel Balasch i els problemes del bernat-metgi»; Jordi Ginebra (URV), «La llengua de les traduccions de la Fundació Bernat Metge a la postguerra»; Xavier Espluga (UB), «El 'Marcial' de Miquel Dolç: censura o autocensura»; Raül Garrigasait (La Casa dels Clàssics), «Plató a la Bernat Metge: estils i interpretacions»; Noemí Moncunill (UB), «“Res d'humà no tinc per estrany”»: les traduccions de Terenci de Pere i Joan Coromines»; Jaume Coll Mariné (UVic), «La relació entre Segimon Serrallonga i la Fundació Bernat Metge». La cloenda va anar a càrrec del Dr. Javier Velaza, degà de la Facultat de Filologia i Comunicació de la UB, i de Josep Murgades, president de l'Aula Carles Riba.

Diverses de les intervencions del Simposi han estat publicades dins el volum *Les traduccions catalanes dels clàssics*, a cura de Jordi Malé (Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 2024).

Com que el principal objecte d'estudi de l'Aula Carles Riba són les obres literàries catalanes que palesen la influència de la cultura clàssica, sigui en els temes o bé en les formes, o en qualsevol altre aspecte, el 10 de maig de 2023 es va organitzar, a la Universitat de Barcelona, una taula rodona amb el títol *El llegat clàssic i la literatura d'ara*. En aquesta taula, conduïda per l'escriptor i filòleg Jordi Cornudella, hi van participar autors i autores que, en una mesura o una altra, s'han servit dels clàssics a l'hora d'escriure les respectives produccions literàries. Hi van debatre sobre el paper de la Antiguitat grecoromana en la cultura actual: Adrià Targa, poeta, autor d'*Ícar*; Helena Tornero, dramaturga, autora de *Les suplicants*; Isabel M. Ortega Rion, poeta, autora de *Medusa*; Jordi Coca, narrador, autor de *La faula dels ocells grecs*; i Jordi Cornudella, poeta, autor d'*El germà de Catul*.

Abans de la Taula rodona, una de les directores de l'Aula Carles Riba, la Dra. Rosa Cabré, glossà la història de l'Aula i la seva contribució al desenvolupament dels estudis literaris clàssics i catalans.

Dos mesos abans, durant el març i d'abril, al pati de l'Institut d'Estudis Catalans, es va fer l'exposició *La trajectòria de l'Aula Carles Riba*, a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans (març-abril de 2023). S'hi van exposar tots els llibres editats per l'Aula Carles Riba en les seves dues èpoques, i també els díptics i cartells del simposi i les jornades que s'han organitzat en el marc de l'Aula.

També es va fer una exposició virtual sobre la trajectòria de l'Aula Carles Riba, organitzada pel CRAI Biblioteca de Lletres (Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació) de la Universitat de Barcelona:

<<https://crai.ub.edu/ca/coneix-el-crai/biblioteques/biblioteca-lletres/exposici%C3%B3-virtual-Aula-Carles-Riba>>.

Finalment, a la Biblioteca de Lletres de la Universitat de Barcelona i durant els mesos de febrer i març de 2024, es va fer una exposició sobre l'Aula Carles Riba organitzada també per CRAI Biblioteca de Lletres i l'Aula Carles Riba, amb Jordi Malé com a comissari. S'hi van exposar llibres, programes i fotografies sobre la història de l'Aula i també sobre la petja clàssica en la literatura catalana. Constava de quatre seccions: l'«Aula Carles Riba», «Obres literàries catalanes basades en mites clàssics», «Traduccions catalanes dels clàssics grecs i llatins», i «Traduccions de Carles Riba d'obres clàssiques». Se'n va fer la inauguració el 2 de febrer del 2024, amb força assistència de públic.

Jordi MALÉ I PEGUEROLES
Universitat de Lleida